

Circulaire 2021/C/4 betreffende zelfstandige kinderopvang

Beroepskosten ; collectief akkoord ; forfait voor beroepskosten ; zelfstandige kinderopvang

FOD Financiën, 13.01.2021

Algemene Administratie van de Fiscaliteit – Inkomstenbelastingen

I. VOORWOORD

1. De heer Minister heeft zijn fiat gegeven aan het nieuw akkoord afgesloten met de beroepsfederaties die de sector van de zelfstandige kinderopvang vertegenwoordigen.

Het nieuw collectief akkoord voorziet in de verhoging van de toepasselijke bedragen:

- voor het globaal kostenforfait: van 17,50 euro naar 19 euro per oppasdag per aanwezig kind
- voor het beperkt kostenforfait: van 7,5 euro naar 8 euro per oppasdag per aanwezig kind.

Sommige toepassingsmodaliteiten werden gewijzigd.

2. Dit nieuw akkoord geldt voor 3 jaar: van 01.01.2020 (inkomsten van 2020 - aanslagjaar 2021) tot en met 31.12.2022 (inkomsten van 2022 - aanslagjaar 2023).

II. TOEPASSINGSMODALITEITEN

Er is een keuzesysteem dat aan de zelfstandige kinderopvang de mogelijkheid biedt om te kiezen tussen de toepassing van een beperkt kostenforfait of een globaal kostenforfait.

De toepassing van deze kostenforfaits is niet verplicht. De betrokken belastingplichtigen kunnen er uiteraard steeds voor kiezen hun werkelijke beroepskosten te bewijzen.

De aandacht wordt erop gevestigd dat:

- iedere opvangpersoon (1) de keuzemogelijkheid heeft, ongeacht of hij/zij alleen werkt op zelfstandige basis of in een feitelijke vereniging van twee of meer zelfstandige opvang-personen;
- in een feitelijke vereniging het totaal van het aantal opgevangen kinderen en oppasdagen uiteraard overeen dient te stemmen met de som van het aantal opgevangen kinderen en opvangdagen van alle opvangpersonen binnen die feitelijke vereniging; de kosten van eenzelfde kind gedurende dezelfde oppasperiode (dag of halve dag) kunnen dus slechts éénmaal bij één opvangpersoon worden afgetrokken;
- de beide systemen binnen hetzelfde inkomstenjaar niet naast elkaar

kunnen worden gebruikt door eenzelfde opvangpersoon;

(1) De term 'opvangpersoon' wordt in deze huidige circulaire in de neutrale betekenis van het woord bedoeld en niet in de zin van de specifieke wetgeving die de kinderopvang regelt.

Eerste keuzemogelijkheid

3. De eerste keuzemogelijkheid bestaat uit een *beperkt* kostenforfait van **8 euro** per oppasdag per aanwezig kind. Het bedrag van dit beperkt forfait bevat de volgende kosten:

- voeding;
- schoonmaak- en wasproducten (opgelet: geen elektrische apparaten !);
- verzorgingsproducten (zalf, zeep, vochtige doekjes, enz.) en farmaceutische producten (basisapotheek);
- textiel (beroepskledij, lakens, handdoeken, washandjes, slabbetjes..);
- klein kookmateriaal (kookpotten, bestek, borden enz.; opgelet niet: kleine elektrische apparaten);
- klein speelgoed (niet: groot speelgoed zoals bijvoorbeeld buitenspeeltuigen zoals glijbaan enz.);
- klein kantoormateriaal (papier, postzegels, omslagen);
- representatiekosten (zijnde kleine attenties voor kinderen/ouders/grootouders);
- allerlei klein materiaal voor knutsel- en versieringswerk.

Alle andere werkelijke kosten (afschrijvingen, chauffage, water, elektriciteit, huur, enz.) dienen met bewijsstukken te worden gestaafd.

Indien de aanwezigheidsduur van het kind minder dan een volledige dag bedraagt, wordt het beperkte forfait niet opgesplitst.

Bij elke opvangpersoon is het maximaal aftrekbaar bedrag van de totale kosten (beperkte forfait + bewezen werkelijke kosten (2)) beperkt tot het ontvangen bedrag voor de kinderopvang.

(2) Behoudens de eigen bijdragen inzake het sociaal statuut als zelfstandige.

Tweede keuzemogelijkheid

De tweede keuzemogelijkheid bestaat uit een globaal kostenforfait van **19 euro** per oppasdag, per aanwezig kind.

Er wordt opgemerkt dat:

- het globaal forfait alle beroepskosten (behalve de sociale bijdragen als zelfstandige) omvat;
- indien de aanwezigheidsduur van het kind minder dan een volledige dag bedraagt, het globaal forfait niet opgedeeld wordt, maar beperkt wordt tot het ontvangen bedrag;
- bij elke opvangpersoon het maximaal aftrekbaar bedrag van het globaal kostenforfait beperkt is tot het ontvangen bedrag voor de kinderopvang;

- de toepassing van het globaal kostenforfait niet kan samengaan met de aftrek van andere wegens de opvangactiviteit vastgestelde beroepskosten die met bewijsstukken worden gestaafd.

Belangrijke algemene voorwaarden die op beide forfaits van toepassing zijn

- Het keuzesysteem van beide kostenforfaits geldt met ingang van 01.01.2020 (inkomsten van 2020 - aanslagjaar 2021) voor 3 jaar, dus tot en met 31.12.2022 (inkomsten van 2022 - aanslagjaar 2023);
- De bovenvermelde globale en beperkte kostenforfaits zijn enkel van toepassing op **natuurlijke personen** die als **zelfstandige** werken. Zij kunnen dus nooit van toepassing zijn voor vennootschappen, VZW, openbare besturen enz.;
- De bovenvermelde kostenforfaits gelden niet voor de bij een erkende dienst aangesloten gezinsopvang (de vroegere aangesloten onthaalouders) waarvan de vergoedingen als niet belastbaar worden beschouwd (3);
- NIEUWE TOEPASSINGSVOORWAARDEN :
  - het onkostenforfait kan enkel gevraagd worden door de vergunninghouder (4) (5) (opmerking : voor feitelijke verenigingen die vergunninghouder zijn is het evenwel wel mogelijk dat ieder lid het onkostenforfait vraagt tenzij die feitelijke vereniging valt onder de hieronder vermelde uitsluitingsclausules) .
  - het onkostenforfait kan enkel voor de zelfstandige kinderopvang :
    - die geen subsidies krijgen (trap 0),
    - die enkel de basissubsidie krijgen (trap 1)
    - die in de volgende trap van subsidies zitten (trap 2) (6) en bijv. een subsidie voor inkomensgerelateerde vergoeding krijgen , maar enkel voor zover zij niet meer dan 28 kinderen opvangen (deze limiet wordt gezien per vergunninghouder : dus zelfstandigen of feitelijke vereniging die in trap 2 (6) zitten mogen in het totaal niet meer dan 28 kinderen opvangen) (7).
- De desbetreffende kostenforfaits gelden per **aanwezig** kind (8)
- De bovenvermelde kostenforfaits zijn **niet** van toepassing op de kinderopvang die zich louter met **buitenschoolse** kinderopvang bezighoudt;
- De toepassing van de bovenvermelde kostenforfaits is **niet** verplicht. De betrokken belastingplichtigen kunnen steeds hun werkelijke beroepskosten bewijzen;
- Indien gebruik gemaakt wordt van deze kostenforfaits voor de beroepskosten, kan geen gebruik worden gemaakt van de algemene forfaitaire aftrek zoals bepaald in artikel 51, tweede lid, 4°, WIB 92, wat diezelfde werkzaamheid betreft.

(3) zie Com.IB 92, 23/223.

Het kostenforfait kan m.a.w. worden gebruikt door de zelfstandige kinderopvang die volledig zelf haar dagprijs bepaalt alsook door de zelfstandige kinderopvang die het systeem van inkomensgerelateerde kinderopvang (IKG) volgt. In dit laatste systeem betalen de ouders een financiële bijdrage volgens hun inkomen en garandeert de bevoegde gemeenschap aan de zelfstandige kinderopvang een vaste dagprijs per opgevangen kind.

4) vergunninghouder : degene die vergunning voor kinderopvang heeft gekregen van Kind en Gezin of ONE of bevoegde Minister van de Duitstalige Gemeenschap

(5) voorbeeld : vennootschap is de vergunninghouder en werkt met zelfstandige opvangpersonen die hun kosten doorfactureren of hun dienstverlening (prestaties kinderopvang) factureren aan deze rechtspersoon : de desbetreffende zelfstandige opvangpersonen kunnen het kostenforfait niet vragen (en de rechtspersoon ook niet want eveneens uitgesloten)

(6) Wat de zelfstandige kinderdagverblijven betreft die onder de bevoegdheid van Kind en Gezin vallen (Vlaamse Gemeenschap) is dat trap 2B

(7) deze limiet geldt slechts met ingang van 1.1.2022 (en dus vanaf het aanslagjaar 2023)

(8) er wordt opgemerkt dat naar aanleiding van de COVID-19-pandemie de wetgever besloten heeft de vergoedingen die worden toegekend in het kader van steunmaatregelen genomen door de gewesten, gemeenschappen, provincies en gemeenten, onder bepaalde voorwaarden, vrij te stellen van belastingen. Die vrijstelling is, mits voldaan is aan alle voorwaarden, van toepassing op de vergoedingen die worden betaald of toegekend tussen 15 maart 2020 en 31 maart 2021. zie Artikel 6, van de wet van 29.05.2020 houdende diverse dringende fiscale bepalingen ten gevolge van de COVID-19-pandemie (BS 11.06.2020), artikel 7 van de Wet van 20.12.2020 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19 pandemie (BS 31.12.2020) en Circulaire 2020/C/130 van 21.10.2020 over de vrijstelling van vergoedingen van gewesten, gemeenschappen, provincies of gemeenten ingevolge COVID-19, zie punt 6, derde streepje, wat betreft de compensatievergoedingen aan de zelfstandige kinderopvang voor de afwezigheidsdagen van kinderen. Uiteraard kunnen op die vrijgestelde vergoedingen zowel het desbetreffende globaal kostenforfait als het beperkt kostenforfait niet worden toegepast.